



# Initiatiefgroep Natuurbeheer in Delft

samenwerking van Commissie Natuur en Milieu, Imkervereniging, IVN, Milieudefensie, Milieukompas, Natuurwacht, Vogelwacht en Werkgroep Groenbeheer Nootdorp-Leidschendam ☼ contactadressen: Leen van Doorn, Bizetstraat 23, 2625 AV Delft, tel. (015)2561141, Gert Jan Majoor, Gandhilaan 67, 2622 GD Delft, tel. (015)2617728, Bertus Laros, Oostblok 160, 2612 PG Delft, tel. (015)2140836 en Jacques Schievink, Maerten Trompstraat 17, 2628 RB Delft, tel. (015)2617035 (werk: (015)2782124; fax (015)2787585; e-mail ind@datadelft.com ☼ website: ind.datadelft.com

Delft, 17 september 2009

Betreft: natuurprojecten en verstedelijking

Directie van Natuurmonumenten  
Postbus 9971  
1243 ZP 's-Graveland



Zeer geachte directie,

Een fondswervingsbrief van 8 juni 2009 die ik van u mocht ontvangen, opent met de mededeling: "Nog maar 10% van ons Nederlandse grondgebied bestaat uit natuur. Dat is schrikbarend weinig! Steden groeien naar elkaar toe, natuurgebieden worden ingesloten en Nederlands landschap verdwijnt achter een volgebouwde horizon."

De mededeling is geenszins overdreven, en al helemaal niet als het gaat om de zuidvleugel van de Randstad ten noorden van de Oude Maas.

Toch raakte ik door uw brief geïrriteerd.

Het komt vanzelfsprekend wel vaker voor dat een grote, landelijke organisatie als Natuurmonumenten in bepaalde kwesties tot andere keuzen komt dan regionale of lokale organisaties of groepen die zich hoofdzakelijk bezighouden met hun eigen gebied. Met erkenning van dat gegeven wil ik proberen de achtergrond van het ongenoegen nader te illustreren.

## 1. A4-Midden-Delfland

Het bekendste voorbeeld is zonder twijfel de A4-Midden-Delfland. Hein van Bohemen, o.a. oud-hoofdredacteur van de KNNV-uitgeverij en docent ecological engineering aan de TU Delft, heeft in een essay dat hij vorige week aan de 2e Kamer stuurde, de onvrede over de opstelling Natuurmonumenten als volgt geformuleerd:

"De gemeente Midden-Delfland vindt het (aanleg van de A4, JS) prima, die krijgt extra geld om de omgeving te verfraaien, Zuid-Holland is blij, ondanks dat het stilste stille gebied in Zuid-Holland wordt opgeofferd, de Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten is tegen de aanleg van de A4, maar ja de organisatie krijgt van het Ministerie van verkeer en waterstaat 100 ha grond in Midden-Delfland erbij, dus die zul je waarschijnlijk niet meer horen ..."

Het verwijt is hier dus dat als je NM een bot toewerpt, dan is het bevoegd gezag van een hoop gezeur af, wordt de tegenstand uit elkaar gespeeld en kan de asfaltering en de verstedelijking met het verschroeiende tempo (vooral in de Haaglandse regio) van de laatste 15 jaar gewoon doorgaan.

## 2. Polder Schieveen

De gemeente Rotterdam gaat in het ontwerpbestemmingsplan 1e fase Natuur- en Bussinesspark Schieveen zelfs zover om het plan voor een bedrijventerrein in de Polder Schieveen te omschrijven als een "natuurplan" waarvoor een overeenkomst bestaat met Natuurmonumenten. Dat men van plan is er in drie fasen ook een groot bedrijventerrein van te maken, komt pas later in de toelichting van het bestemmingsplan op de proppen. (Voor ons spottend commentaar op dit bestemmingsplan verwijs ik naar [http://ind.datadelft.com/2009/comm\\_schieveen.pdf](http://ind.datadelft.com/2009/comm_schieveen.pdf).)

Ondanks dat de ecologische kwaliteit van de Polder Schieveen uiterst matig is - uitgezonderd het bestand aan broedende en fouragerende weidevogels - zijn wij niet gelukkig met de transformatie

In de eerste plaats vormt de polder, in samenhang met de Akerdijkse polder, een van de laatste open landschappen in de totaal verrommelde zuidvleugel van de randstad. Dat was ook de reden dat Adriaan Geuze er enkele jaren geleden zijn grote opgeblazen koeien neerzette. Met meer oog voor het landschappelijk erfgoed had een ander, maar waardevoller plan voor ecologisch herstel en zonder bedrijventerrein kunnen worden gemaakt.

In de tweede plaats is het aan de stadsrand ontwikkelen van een nieuw "brainpark" vanuit Rotterdams gezichtspunt buitengewoon ongelukkig. Een flink deel van de 1600 ha binnenstedelijke ruimte die Rotterdam heeft, leent zich daar veel beter voor. Rotterdam heeft dat ook echt nodig, en niet het schijnbaar goedkope vervrommelen (@ JS) van het landschap.

### **3. Markermeer-IJmeer**

In het ontwerp Nationaal Waterplan gaat het om het ecologisch herstel van deze wateren, maar toch vooral ook, vrezend wij, om grootschalig buitendijks bouwen voor Almere en Amsterdam; het eerste wordt door rijk en de bouwbeluste gemeenten als hefboom gebruikt om het verzet tegen de aantasting van de landschappelijke kwaliteit van een groot binnenwater te breken.

De beoordeling van De Graeff in Milieudefensie Magazine van mei 2009 dat "zonder bebouwing van het IJmeer de overheid geen geld beschikbaar stelt voor verbetering van de ecologie" is nodeloos ontmoedigend voor de georganiseerde tegenstand en ook overigens onbegrijpelijk. Eerstens omdat Natuurmonumenten als deelnemer aan de Groene Noordvleugelpartijen andere signalen afgeeft, en tweedens omdat de (rijks-)overheid tot de ecologische maatregelen immers wel verplicht is vanwege de Natura 2000 status van het gebied. (Het vorige week gepubliceerde "Toekomstplan" voor het ecologisch herstel lijkt overigens adequaat.)

Het zwichten voor het financieel-vastgoed complex van ontwikkelaars, corporaties en stenenstapelende wethouders is volkomen onnodig, niet alleen omdat er betere alternatieve bouwlocaties zijn, maar vooral ook tegen de achtergrond van een woningmarkt die de volumes die de afgelopen jaren zijn gebouwd op geen stukken na aan kan. Het pal staan voor het landschap van water en ruimte ten noorden van Amsterdam is al des te dankbaarder, omdat bevolking en bestuurders van die regio gemotiveerd en georganiseerd verzet bieden.

### **Slot**

De rode draad bij de hier genoemde projecten is m.i. de onderschatting door Natuurmonumenten van de aantasting van de landschapswaarden. Precies zoals het in de wervingsbrief van 8 juni wordt beklemtoond. We zouden moeten proberen de verdere aantasting van het landschap - vooral in de randstad - te keren en binnen dat landschappelijk kader ecologisch herstel moeten proberen af te dwingen. Dat zou de ontgoocheling, die in onze regio over de opstelling van Natuurmonumenten zo af en toe te beluisteren is, kunnen voorkomen.

Vertrouwend u van dienst te zijn geweest, tekent

Met vriendelijke groeten,

Jacques Schievink  
Initiatiefgroep Natuurbeheer in Delft